

**ПОЛОЖЕННЯ**  
**про учнівське самоврядування**  
**Прилуцького ліцею №5**  
**імені Віктора Андрійовича Затолокіна**  
**Прилуцької міської ради Чернігівської області**

## **м.Прилуки**

### **ПОЛОЖЕННЯ**

#### **про учнівське самоврядування**

#### **Прилуцького ліцею № 5 імені Віктора Андрійовича Затолокіна Прилуцької міської ради Чернігівської області**

### **I. Загальні положення**

1.1. Учнівське самоврядування «УДР» - організація здобувачів освіти Прилуцького ліцею № 5 імені Віктора Андрійовича Затолокіна Прилуцької міської ради Чернігівської області, яка забезпечує право й надає можливість здійснювати регулювання й управління значною частиною громадських справ, які належать до їхньої компетенції в інтересах учнів ліцею.

1.2. Учнівське самоврядування здійснюється через діяльність дитячо-юнацької організації «ІНТТАЛ» ліцею.

1.3. «УДР» регламентує свою діяльність на підставі нормативно-правових актів: Конвенції про права дитини, Конституції України, Законів «Про освіту» (ст.53) та «Про повну загальну середню освіту» (ст.28), законодавства України, Статуту Прилуцького ліцею № 5 імені Віктора Андрійовича Затолокіна Прилуцької міської ради Чернігівської області, Правил внутрішнього розпорядку, цього Положення тощо.

1.4. Учнівське самоврядування (УС) здійснюється учнями безпосередньо і через органи учнівського самоврядування .

1.5. Здобувачі освіти мають рівні права на участь в учнівському самоврядуванні, а також вільно обирати та бути обраними до виборних органів учнівського самоврядування.

1.6. Учнівське самоврядування діє на рівні ліцею, класу.

1.7. Діяльність органів учнівського самоврядування не повинна призводити до порушення законодавства, установчих документів закладу освіти, Правил внутрішнього розпорядку, прав та законних інтересів інших учасників освітнього процесу.

1.8. Рішення органу учнівського самоврядування виконується здобувачами освіти на добровільних засадах.

1.9. Інші учасники освітнього процесу не повинні перешкоджати і втручатися в діяльність учнівського самоврядування.

1.10. УС ліцею у своїй діяльності керується наступними принципами:

- законність;
- демократичність;
- партнерство;
- співпраця;
- добровільність;
- гласність;
- відповідальність;
- колегіальність;

- ініціативність;
- самостійність;
- виборність;
- взаємоповага;
- рівноправність;
- рівні можливості;
- повага до людської гідності.

1.11. Функції учнівського самоврядування, його права та обов'язки, процедури прийняття

рішень розробляються безпосередньо ліцеїстами за консультування педагогів (заступника директора з виховної роботи, педагога-організатора, класних керівників).

1.12. Директор ліцею сприяє та створює умови для діяльності органів учнівського самоврядування.

1.13. УС за потреби співпрацює з адміністрацією, педагогічним колективом, батьківською громадськістю, різними громадськими об'єднаннями та організаціями на основі принципів взаємоповаги, толерантності та співпраці.

1.14. Символами УС є прапор, емблема, гімн.

1.15. Учніське самоврядування ліцею має право, але не зобов'язане вести протоколи чи будь-які інші документи щодо своєї діяльності.

## **II. Мета, завдання та функції учнівського самоврядування**

2.1. **Метою** діяльності учнівського самоврядування є формування та розвиток громадянських, управлінських і соціальних компетентностей здобувачів освіти, пов'язаних з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту, здорового способу життя тощо.

2.2. **Основними завданнями** учнівського самоврядування є:

- забезпечення комплексного виховного впливу на здобувачів освіти шляхом їх залучення до усвідомленої й систематичної участі у вирішенні важливих питань життя класу та ліцею;
- формування ініціативної, здатної приймати нестандартні рішення, особистості;
- забезпечення захисту прав та інтересів здобувачів освіти;
- створення широкого поля можливостей для самореалізації ліцеїстів у конкретних справах, розвитку лідерських якостей, навичок самоорганізації та співпраці, підтримка їхніх здібностей, прав та свобод;
- сприяння формуванню активної громадянської позиції.

2.3 **Функції** учнівського самоврядування:

- бере участь в обговоренні питань удосконалення освітнього процесу, науково дослідницької роботи, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування;

- проводить за погодженням із директором ліцею організаційні, просвітницькі, наукові, спортивні, оздоровчі та інші заходи та/або ініціює їх проведення;
- бере участь у заходах із забезпечення якості освіти відповідно до процедур внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- захищає права та інтереси ліцеїстів;
- вносить пропозиції та/або бере участь у розробленні та/або обговоренні плану роботи ліцею, змісту освітніх і навчальних програм;
- через своїх представників бере участь у засіданнях педагогічної ради з усіх питань, що стосуються організації та реалізації освітнього процесу;
- щороку звітує про підсумки роботи;
- визначає найактивніших козаків та козачок, вирішує питання щодо їх стимулювання та відзначення.

#### **2.4. Пріоритетні напрямки діяльності органів учнівського самоврядування**

- Соціально-правовий.

Формування правової культури, захист прав та інтересів здобувачів освіти ліцею.

- Навчально-пізнавальний.

Участь в обговоренні питань удосконалення освітнього процесу, проведення інтелектуальних змагань.

- Інформаційний.

Інформування ліцеїстів про діяльність учнівського самоврядування на сайті ліцею, в мережі Фейсбук та Інстаграм; проведення інформаційно-просвітницьких заходів.

- Дозвіллевий.

Організація і проведення культурно-освітніх, розважальних та інших масових заходів.

- Екологічний.

Проведення заходів із охорони навколишнього середовища.

- Профілактично-оздоровчий.

Організація і проведення спортивних змагань, заходів із формування здорового способу життя.

- Історико-культурний.

Вивчення історії та культури України, зокрема українського козацтва та козацької культурної спадщини: звичаїв, традицій, ритуалів.

- Волонтерсько-шефський.

Проведення благодійних акцій, залучення здобувачів освіти 1-4 класів до ініціатив УС.

2.5.Завдання, функції та напрямки роботи можуть змінюватися або доповнюватися відповідно до потреб та пропозицій представників учнівського самоврядування.

### **III. Органи учнівського самоврядування та порядок їх формування**

**3.1. Вищий орган учнівського самоврядування - Рада активу ліцеїстів** – вирішує найважливіші питання діяльності УС, висуває ініціативи й контролює виконавчі органи самоврядування.

3.1.2. На зборах ради можуть бути присутні консультанти УС ліцею - заступник директора з виховної роботи, педагог-організатор, класні керівники та адміністрація.

3.1.3. Усі члени УС мають право голосу. Рішення приймаються більшістю голосів найчастіше шляхом відкритого голосування.

3.1.4. У виключних випадках за відсутності кворуму або нагальної потреби вирішення питання президент має право одноосібно приймати рішення і несе за нього повну відповідальність.

3.1.5. Рішення органу учнівського самоврядування виконується учнями на добровільних засадах.

**3.2. Президент УДР** є головою колективу здобувачів освіти і виступає від його імені.

3.2.1 Президент є представником усіх здобувачів освіти у взаємовідносинах із адміністрацією, діє як офіційний представник на заходах, у яких представлений навчальний заклад.

3.2.2 Президент не має права передавати свої повноваження іншим особам. У разі відсутності його обов'язки виконує заступник.

3.2.3 . Президентом «УДР» може бути здобувач освіти 8-11 класу ліцею, який є активним учасником учнівського самоврядування.

3.2.4. Президент звітує про роботу не менше одного разу на рік перед радою активу ліцеїстів.

3.2.5. Повноваження президента припиняються достроково у випадках подання особистої заяви, неможливості їх виконання за станом здоров'я чи переходу в інший заклад освіти.

3.2.6 Президент може бути усунутий від виконання обов'язків у разі недовіри, якщо за це рішення проголосувала більшість представників УДР. У разі припинення повноважень президента призначаються дострокові вибори.

3.2.8. Повноваження президента:

- здійснює загальне керівництво УС та вирішує різні питання, пов'язані з його діяльністю;
- захищає права та інтереси здобувачів освіти ліцею;
- виносить на розгляд ради питання, що турбують здобувачів освіти ліцею;
- вносить пропозиції та/або бере участь у розробленні та/або обговоренні плану роботи ліцею, змісту освітніх і навчальних програм;
- бере участь у засіданнях педагогічної ради з усіх питань, що стосуються діяльності УС та реалізації освітнього процесу;

- співпрацює з адміністрацією навчального закладу, педагогічним колективом, батьківською громадськістю у вирішенні питань, пов'язаних із роботою УС;
- здійснює зв'язок між здобувачами освіти, педагогічним колективом, адміністрацією ліцею;
- планує, скликає та веде засідання ради, розподіляє завдання між її членами, контролює їх виконання;

### **3.3. Порядок проведення виборів президента**

3.3.1. Вибори президента проводяться за принципом загального рівного і прямого виборчого права при таємному голосуванні. Право обирати мають учні 5-11 класів.

3.3.2.Виборчий процес здійснюється на засадах вільного і рівноправного висування кандидатів із числа здобувачів освіти 8-10 класів.

3.3.3.Кандидати на посаду президента пропонуються учнівськими колективами, так і шляхом самовисування.

3.3.4.Здобувач освіти ліцею, який зареєстрований кандидатом у президенти , повинен представити свою передвиборчу програму та має право вести передвиборчу агітацію.

3.3.5. У випадку висування лише однієї кандидатури на пост президента вибори відбуваються з метою виявлення рівня підтримки кандидати. Якщо за нього проголосувало менше половини виборців, оголошуються перевибори.

3.3.6.Для проведення виборів створюється виборча комісія в складі 5-7 чоловік, яка встановлює форму виборчого бюлетеня; проводить реєстрацію кандидатів на посаду президента, встановлює результати виборів шляхом підрахунку голосів і оголошує їх через інформаційні засоби комунікації ліцею не пізніше наступного дня після виборів.

3.3.7. Вибори вважаються легітимними, якщо в них взяло участь не менше половини виборців.

3.3.8. Обраним вважається кандидат, за якого проголосували більшість виборців, що взяли участь у голосуванні. Якщо 2 і більше кандидатів набрали однакову кількість голосів, проводиться другий тур виборів.

3.3.9. Новообраний президент приступає до виконання своїх обов'язків на наступний день після відкритого оголошення результатів виборів.

### **3.4.Алгоритм ухвалення рішень в органі учнівського самоврядування:**

1. Визначення питання, актуального для УС, та його аналіз.
2. Встановлення правил та\або регламенту розгляду питання.
3. Розробка альтернативних варіантів розв'язання питання.
4. Оцінка альтернатив, їх ефективності, зіставлення з наявними ресурсами (можливостями реалізації).
5. Вибір найкращої альтернативи, її вдосконалення.
6. Визначення можливих ризиків (перешкод) на шляху реалізації.

7. Пошук шляхів зменшення ризиків.
8. Прийняття рішення. Визначення виконавців.
9. Реалізація прийнятого рішення.
10. Оцінка результатів роботи.

3.4.1 Алгоритм ухвалення рішення діє за таких умов:

- Враховані інтереси й потреби меншості.
- Думки та пропозиції кожного мають бути почуті та враховані.
- Наявність простору для виконавців взяти відповідальність на себе.
- Цінність і легітимність процедури для учасників.

**3.5. Рада активу ліцеїстів** поділяється на окремі міністерства за основними напрямками роботи.

### **3.5.. Повноваження міністерств**

#### **Повноваження міністерства навчання та дисципліни**

- організація та проведення інтелектуальних ігор, конкурсів, вікторин, турнірів ерудитів тощо.

#### **Повноваження міністерства дозвілля та культури**

- організація виставок малюнків, творчих робіт тощо;
- святкове оформлення класних кімнат та ліцею;
- оформлення тематичних фотозон, місця проведення заходів УС.
  
- організації дозвілля ліцеїстів (проведення розважальних та конкурсних програм, флешмобів, квестів, вікторин тощо);
- участь у творчих конкурсах, виставках художньої творчості, концертах тощо;
- допомога в проведенні традиційних заходів у ліцеї;
- генерація творчих ідей щодо проведення дозвілля ліцеїстів.

#### **Повноваження міністерства інформації та радіомовлення**

- збір інформації та висвітлення діяльності учнівського самоврядування на сайті ліцею, в мережі Фейсбук та Інстаграм;
- випуск тематичних газет, інформаційних бюлетенів тощо;
- оформлення тимчасових тематичних інформаційних куточків, стендів;
- проведення фотозйомки заходів, що проходять у класах;
- зйомка та монтаж святкових відеопривітань, творчих фотозвітів тощо.
- 

#### **Повноваження міністерства екології**

- проведення різноманітних корисних справ, ініційованих УС (благодійних та екологічних акцій, трудових десантів тощо);
- залучення юних ліцеїстів до заходів, що проводить УС;
- співпраця з громадськими, благодійними та іншими організаціями та об'єднаннями (за потреби).

#### **Повноваження міністерства спорту та туризму**

- підготовка та проведення спортивних заходів;
- допомога в проведенні тижнів здоров'я;
- пропаганда здорового способу життя.

**3.6.Консультанти УС ліцею** - це педагоги, які виконують функції радників учнівського самоврядування.

3.6.1. Консультантами УС ліцею є заступник директора з виховної роботи, педагог-організатор, у класних колективах - класні керівники.

3.6.2. Педагоги, консультуючи УС, постійно навчають актив, готують його до самостійної роботи.

3.6.3.Консультанти не втручаються в діяльність учнівського самоврядування, але надають всебічну допомогу та підтримку.

3.6.4. Педагоги-консультанти мають наступні повноваження:

- виступають посередниками між самоврядуванням класу чи ліцею і педагогічним колективом та адміністрацією;
- будують взаємини між органами самоврядування, колективом учнів і педагогів на ідеях педагогіки співробітництва;
- сприяють гласності в роботі органів самоврядування;
- рекомендують органам УС суспільно-значущі та цікаві колективні справи;
- допомагають УС у визначенні мети діяльності, складанні плану, аналізу роботи;



- постійно цікавляться завданнями, які розв'язують органи самоврядування, разом із ними ведуть пошуки шляхів вирішення цих завдань та активно допомагають утілювати в життя рішення, прийняті органами учнівського самоврядування.

#### **IV. Органи учнівського самоврядування класів**

**4.1.** Головною структурною одиницею учнівського самоврядування ліцею є первинні колективи .

**4.2.** Органи учнівського самоврядування в класних колективах мають структуру, аналогічну структурі виконавчого органу учнівського самоврядування ліцею.

**4.3.** Класними колективами керують обрані на звітно-виборчих зборах лідери, які представляють свій клас на раді активу ліцеїстів. Лідери класу можуть достроково припинити свої повноваження у випадку зміни місця навчання чи в разі оголошення недовіри однокласниками.

**4.5.** Лідери класу та керівники міністерств звітують про свою діяльність на зборах первинного осередку не менше 1 разу на рік.

**4.6.** Повноваження класних органів учнівського самоврядування:

- планування роботи в класному колективі та розподіл доручень між учасниками освітнього процесу;
- представлення інтересів свого класу на засіданнях ради активу ліцеїстів;
- організація і виконання ради активу та класного активу;
- організація підготовки та участь у заходах на рівні класу та ліцею;
- співпраця з УС ліцею та класним керівником (консультаном УС);
- підведення підсумків роботи куреня;
- прийняття рішення про заохочення активних учасників УС в козацькому курені.

#### **V. Моніторинг, оцінки та звітування**

**5.1. Моніторинг роботи УС** проводиться з метою оцінювання діяльності органів УС.

**5.1.1.** Моніторинг проводиться на регулярній основі не менше 1 разу на рік за допомогою одного чи кількох методів (спостереження, анкетування, бесіди тощо).

**5.1.2.** Моніторинг може здійснювати на різних рівнях: моніторинг роботи всього УС або його окремих органів шляхом самооцінки власної діяльності представниками УС або оцінки діяльності УС адміністрацією, консультантами УС тощо;

5.1.3. Моніторинг роботи УС проводиться відповідно до принципів систематичності та системності, доцільності, прозорості та відкритості, безпеки персональних даних, об'єктивності аналізу інформації тощо.

5.1.4. Для здійснення моніторингу створюється моніторингова група, яка збирає й вивчає інформацію, аналізує та узагальнює результати моніторингу, веде облік результатів і оприлюднює їх, розробляє рекомендації з усунення виявлених недоліків.

5.1.5. Особи, що організовують і здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації.

5.1.6. Підсумки підводяться після проведення моніторингу, узагальнюються та висвітлюються на внутрішньому сайті ліцею.

5.1.7. Результати моніторингу роботи УС обговорюються на засіданнях РАЛ. За ними розробляються рекомендації, приймаються рішення щодо планування та корекції роботи учнівського самоврядування.

## **5.2. Оцінювання діяльності УС**

5.2.1. Оцінювання – це потужний інструмент, який демонструє результати роботи, впливає на покращення діяльності в майбутньому, спонукає вдосконалювати компетентності, вказує напрямки подальших активностей.

5.2.2. Оцінювання роботи УС проводиться раз у семестр чи наприкінці навчального року.

5.2.3. Оцінюванню можуть підлягати досягнуті результати роботи, вплив діяльності органу УС на ліцеїстів, процес діяльності в цілому тощо.

5.2.4. Процес оцінювання здійснюється поетапно:

- визначає завдання, об'єкту та критеріїв оцінювання;
- визначення складу залучених до процесу оцінки;
- визначення способу отримання інформації (інтерв'ювання, проведення анкетування тощо).
- об'єктивне опрацювання отриманих відомостей, інтерпретація та узагальнення інформації;
- формулювання висновків на основі отриманої узагальненої інформації, спроба знайти причини та пояснити отримані результати;
- використання результатів оцінювання для внесення змін в діяльність УС.

5.2.5. Моніторинг та оцінка діяльності направлені на виявлення недоліків в роботі УС та пошуки шляхів їх усунення, виявлення динаміки змін, розробку прогнозу та пропозицій для забезпечення розвитку УС та спрямовані на відзначення прогресу та успіхів дітей.

## **5.3. Звітування учнівського самоврядування**

5.3.1. Процес звітування УС демонструє результати та вплив УС на ліцеїстів, сприяє прозорості процесу роботи УС, формує в дітей відчуття причетності до того, що відбувається в ліцеї та сприяє залученню учнів до активностей органів УС.

5.3.2.Звітування органів УС відбувається наприкінці навчального року і містить підсумковий короткий опис досягнень та результатів, які вдалося досягти за певний період; труднощів і проблем та шляхів їх подолання; плани та перспективи діяльності.

5.3.3.Звітування проводиться одним чи кількома способами:

- перед всіма здобувачам освіти ліцею на раді активу ліцейстів;
- шляхом розповсюдження через соціальні мережі та/або розміщення на внутрішньому сайті ліцею;
- у паперовому варіанті на інформаційному стенді УС.